

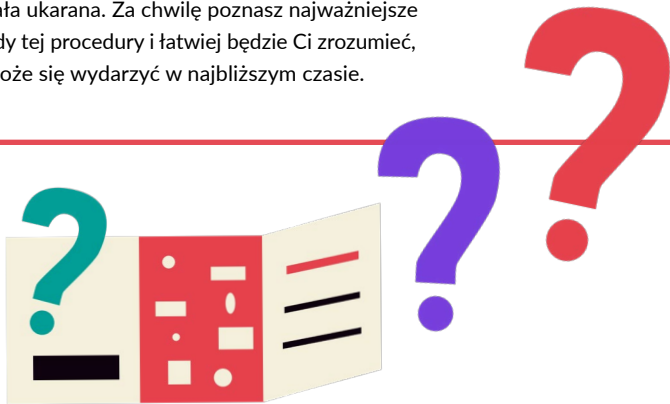
Sprawa karna – kto jest kim i kto jest ze mną? Informacje o reprezentancie dziecka

Przedział wiekowy odbiorców: 12-18 lat

Po co w ogóle ta ulotka?

Jeśli czytasz tę ulotkę, to prawdopodobnie uczestniczysz jako osoba pokrzywdzona w procedurze karnej czyli postępowaniu, które kieruje się ustalonymi zasadami i przepisami prawa. W procedurze karnej chodzi o to, żeby ustalić czy doszło do przestępstwa, a jeśli tak, to co można zrobić, aby już nigdy do niego nie doszło, a osoba, która je popełniła, została ukarana. Za chwilę poznasz najważniejsze zasady tej procedury i łatwiej będzie Ci zrozumieć, co może się wydarzyć w najbliższym czasie.

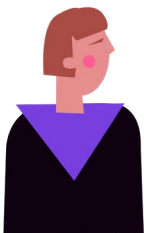

Kto jest kim w procedurze karnej

Zacznijmy od Ciebie. Może słyszał_ś, że ktoś mówi o Tobie, używając słów „osoba pokrzywdzona”.

Pokrzywdzony to osoba, przeciwko której ktoś popełnił przestępstwo. Dla postępowania karnego jest ona bardzo ważna, ponieważ często ma najwięcej informacji o tym, co się wydarzyło. W postępowaniu karnym, w którym bierzesz udział, właśnie Ty jesteś osobą pokrzywdzoną.

Oprócz Ciebie w procedurze karnej są inne osoby: sędzia, prokurator, oskarżony (lub podejrzany), a także świadkowie i czasami biegli. Każdy z nich ma swoje zadanie do wykonania.

Sędzia

Sędzia ma za zadanie wysłuchać wszystkich świadków i oskarżonego, może też zadawać im pytania, żeby lepiej zrozumieć, co dokładnie się wydarzyło w sprawie, o której będzie z Tobą rozmawiać. Sędzia nie stoi po niczyjej stronie. Jego (jej) rolą jest wydanie wyroku.

Biegły psycholog towarzyszy Ci w trakcie rozmowy z sędzią, czyli składania zeznań, i pomaga Ci przejść przez tę sytuację.

Biegły psycholog

Prokurator

Prokurator to osoba, która zbiera wszystkie dowody świadczące o tym, że zostało popełnione przestępstwo, i stara się odkryć, kto je popełnił.

Oskarżony (podejrzany) to osoba, która zdaniem prokuratora popełniła przestępstwo. Podobnie jak Ty, osoba oskarżona lub podejrzana też ma prawnika (adwokata lub radę prawnego), który ją reprezentuje i jej pomaga, czyli swojego obrońcę.

Oskarżony

Procedura składa się z dwóch części:

1. Postępowanie przygotowawcze

Postępowanie przygotowawcze prowadzi prokurator, który bada, czy zostało popełnione przestępstwo, oraz ma za zadanie ustalić, kto był jego sprawcą. Aby się tego dowiedzieć, zadaje pytania świadkom (czyli przesłuchuje ich), a także zbiera i analizuje inne dowody, korzystając z pomocy policji. Gdy ustali osobę, która popełniła przestępstwo, wtedy ta osoba staje się podejrzanym. Później prokurator przekazuje sprawę do sądu, gdzie jest badana przez sąd.

2. Postępowanie sądowe

Od tego momentu to sędzia podejmuje decyzje, do których będą musiały się stosować wszystkie osoby uczestniczące w sprawie. Postępowanie przed sądem kończy się wydaniem wyroku.

Reprezentant dziecka

W sprawie karnej przysługują Ci zawarte w przepisach prawa i obowiązki – opisaliśmy je w materiałach Fundacji „Będę świadkiem” na wspd.fdds.pl w zakładce: Materiały edukacyjne). Zajrzyj tam koniecznie, to bardzo ważne.

Ponieważ nie masz ukończonych 18 lat, nie możesz samodzielnie wykonywać swoich praw i obowiązków. Działają za Ciebie rodzice. Twój rodzic w sprawie karnej może uczestniczyć osobiście albo poprosić o pomoc pełnomocnika (adwokata lub radcę prawnego), który zrobi to za niego.

Kim jest reprezentant dziecka?

Sytuacja wygląda jednak zupełnie inaczej, gdy to jeden z rodziców (bądź oboje) albo ojczym lub macocha są podejrzani lub oskarżeni o to, że popełnili przeciwko Tobie przestępstwo. Wtedy osobą, która będzie strzec Twoich interesów w sprawie karnej, jest reprezentant dziecka.

Reprezentant dziecka to adwokat lub radca prawny zawodowo zajmujący się pomocą dzieciom, które znalazły się w sytuacji podobnej do Twojej. Można ich rozpoznać po kolorach na oficjalnym stroju (todze). U reprezentanta dziecka jest to **zielony** lub **niebieski**. Sędzięgo wyróżniają **fioletowe** elementy togi, a prokuratora **czerwone**.

Jakie są zadania reprezentanta dziecka?

Zadaniem reprezentanta dziecka jest nie tylko obrona Twoich praw, lecz także reprezentowanie Cię przed sądem. Dlatego bardzo ważne jest, aby mógł poznać Ciebie, Twoją sytuację oraz Twoje potrzeby. Jeśli na przykład korzystasz lub korzystał_ś z pomocy psychologa, psychiatry albo masz jakieś problemy ze zdrowiem – powinien się o tym dowiedzieć, żeby móc jak najlepiej Cię wspierać w trakcie trwania procedury.

Reprezentant dziecka może chcieć się z Tobą spotkać, żeby Cię poznać i zadać Ci kilka pytań związanych z Twoją sytuacją i ze sprawą, w której uczestniczysz.

Możesz mu powiedzieć o wszystkim, co uznasz za ważne, bo to on w Twoim imieniu będzie rozmawiał z prokuratorem czy sędzią o Twojej sprawie.

Reprezentant dziecka opowie Ci też o następnych etapach postępowania i o tym, czy i jak będzie wyglądał Twój udział w nich, i – co najważniejsze – o przesłuchaniu. **Wiedz, że w każdym momencie możesz zadawać pytania, dzielić się swoimi wątpliwościami czy obawami związanymi z Twoją sytuacją i ze sprawą, w której uczestniczysz.**

Twój kontakt z reprezentantem dziecka

Przed przesłuchaniem reprezentant dziecka powinien się z Tobą skontaktować, aby wytłumaczyć Ci, czym jest przesłuchanie, jak będzie ono przebiegać oraz na czym będzie polegać Twoja rola. Może pokazać Ci miejsce, gdzie będziesz przesłuchiwany, czyli przyjazny pokój przesłuchań.

Reprezentant będzie także obecny podczas Twojego przesłuchania w pokoju obok. Będzie oglądał na ekranie, jak rozmawiasz z sędzią i psychologiem, i może reagować, kiedy będzie Ci potrzebny. Żeby dowiedzieć się o Tobie jak najwięcej, może się również skontaktować z Twoim rodzicem (tym, który nie jest podejrzany lub oskarżony o popełnienie wobec Ciebie przestępstwa), a także z Twoją szkołą czy innymi miejscami, do których uczęszczasz.

Pamiętaj, że rolą reprezentanta dziecka jest działanie dla Twojego dobra, i że jest on zobowiązany do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji, które uzyskał od Ciebie oraz od innych osób biorących udział w sprawie.

